

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΑΡΙΘ. 50

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Τὸ Ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον ὁ Σύνδεσμος τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον καὶ, οὕτως ἐγένετο μνεία ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας ὑπομνήματι τοῦ αὐτοῦ Συνδέσμου, τῷ δημοσιευθέντι ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρὸς τὸ σεβαστὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον

Ἐξωδίκως ἐπληροφορήθη ὁ Σύνδεσμος ἡμῶν, ὅτι τὸ Σεβαστὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀσχολεῖται κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ ὄρολογίου προγράμματος τῶν Θρησκευτικῶν Μαθημάτων.

Ἡ ἐργασία αὐτῆ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἐφελέκυσσεν τὴν προσοχὴν τοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου, δεδομένου ὅτι ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ τῶν Ἑλληνοπαίδων μόρφωσις εἶναι ἐκ τῶν πρωτίτων σκοπῶν, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει ὁ Σύνδεσμος ἡμῶν νὰ πραγματοποιήσῃ. Τούτου ἕνεκεν πολλάκις ἡ μελέτη τοῦ ἀνωτέρου ζητήματος ἀπησχόλησε τὸν Σύνδεσμον ἡμῶν, ἰδιαίτερος δὲ κατέγινεν οὗτος εἰς τὴν μελέτην τῶν διδασκομένων θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς δημοσίοις τοῦ Κράτους σχολείοις.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν σχετικῶν μαθημάτων ὁ ἡμέτερος Σύνδεσμος ἐμόρφωσε τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ τροποποίησις τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος αὐτῶν. Τῆς δὲ τροποποιήσεως ταύτης ἐπιφυλάσσεται ἐν ἰδιαίτερω ὑπομνήματι νὰ καταστήσῃ γνωστὰς εἰς τὸ Σεβαστὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον.

Ἦδη, ἐπειδὴ τὸ Σὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀσχολεῖται εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ὄρολογίου προγράμματος τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας, περιορίζεται ὁ Σύνδεσμος ἡμῶν εἰς τὴν ὑποβολὴν τῶν ἀναγκαίων ὑποδείξεων τὰς ὁποίας ἐμόρφωσεν ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῆς μακρᾶς πείρας τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ὁ Σύνδεσμος ἡμῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχει τὴν γνῶμην, ὅτι πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τοῦ ὄρολογίου προγράμματος ἀπαιτεῖ δύο τινά :

1ον) Ὁρθὴν καὶ βαθεῖαν συνείδησιν τοῦ διδασκομένου μαθήματος καὶ

2ον) Ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς ἀναγκαϊότητος αὐτοῦ. Πιστεύομεν δηλαδὴ, ὅτι πρὸς καθορισμὸν τῶν

ἀπαιτουμένων ὥρῶν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ὑπάρχει ἀνάγκη μελέτης τῆς ὕλης κατὰ τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν αὐτῆς καὶ καθορισμοῦ αὐτῆς οὐ μόνον κατὰ τάξεις, ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερος κατὰ μαθήματα. Ἡ ἀκριβὴς ἐκτίμησις τοῦ σκοποῦ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ ἰδιαίτερος τοῦ σκοποῦ ἐκάστου μαθήματος καθορίζει περαιτέρω τὴν ἀναγκαϊότητα καὶ τὴν συμβολὴν ἣν τὸ μάθημα τοῦτο προσφέρει εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικοῦ σκοποῦ τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων τούτων προϋποθέσεων ἅς θεωροῦμεν ἀπαραιτήτους διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὄρολογίου προγράμματος δὲν δυνάμεθα σήμερον νὰ ἀπασχολήσωμεν Ὑμᾶς, διότι οὔτε ὁ χρόνος, οὔτε ὁ χώρος τοῦ παρόντος Ὑπομνήματος ἐπιτρέπει τοῦτο. Ἀκροθιγῶς ὅμως θὰ θίξωμεν σημεῖα τινὰ ἀναφερόμενα τὸ μὲν εἰς τὴν ἀναγκαϊότητα τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας, τὸ δὲ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὥρῶν αὐτῆς.

Εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία εἶναι ἀναγκαιοτάτη καὶ συντελεστικοτάτη εἰς τὴν ἀληθινὴν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν.

1ον) Διότι εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ὑπάρχει ἡ τάσις πρὸς τὴν θρησκευτικότητα, ἡ ψυχικὴ αὐτῆ προδιάθεσις, τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὸ σχολεῖον, ἀλλ' ὀφείλει νὰ καλλιεργήσῃ καὶ ἀναπτύξῃ συμφώνως μὲ τὴν μορφήν τὴν ὁποῖαν ἔχει δώσει ἡ Κοινωνία, ἐν ἣ τὸ αἶτομον ζῆ. Ἡ ψυχικὴ αὐτῆ προδιάθεσις θὰ εὗρῃ τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῆς ἂν δώσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν μορφήν διδασκαλίας τῆς θρησκείας τῶν πατέρων.

2ον) Διότι ἡ διαμόρφωσις εἰδικῆς προσωπικότητος, ἣν ἔχομεν θέσει ὡς σκοπὸν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μετὰ τῆς θρησκευτικότητος.

Αἱ ἠθικαὶ ἰδέαι ἐμφανίζονται ὡς ἀπόρροια τῆς θείας βουλήσεως. Συνεπῶς στενῶτατος σύνδεσμος ὑπάρχει μετὰ τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων. Ὁ στενὸς δ' οὗτος σύνδεσμος καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ὁσάκις θέλομεν πρότυπα ἠθικῶν ἰδεῶν, ἀνατρέχομεν εἰς τὴν θρησκείαν καὶ ἀνευρίσκομεν πρόσωπα δράσαντα ἐν αὐτῇ, ὡς εἶναι οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Ἅγιοι καὶ κυρίως τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3ον) Διότι τὸ σχολεῖον καθῆκον ἔχει νὰ μεταδώσῃ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τῶν προγενεστέρων. Ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ θρησκεία πρὸς τὴν ὁποῖαν συνδέεται 1ον) ὁ ἱστορικὸς βίος, 2ον) ὁ καλλιτεχνικός, 3ον) ἡ Φιλοσοφία, καὶ 4ον) ἡ Ποίησις.

Ἄνευ τῆς γνώσεως τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν αἱ μεγάλαι μεταβολαί, αἵτινες ἐπῆλθον μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ δημιουργηθεῖσα τέχνη, ὁ βυζαντινὸς καὶ μεσαιωνικὸς πολιτισμὸς, οἱ χρόνοι τῆς Ἀναγεννήσεως, ἡ διαμορφωθεῖσα Φιλοσοφία καὶ Ποίησις, εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ κατανοηθῶσιν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων τοὺς ὁποίους τόσον συντόμως ἀνεπτύξαμεν, ὅπως καταδείξωμεν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς θρησκευτικῆς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίας, δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ ἀναφέρωμεν ἐν τέλει, ὅτι τὸ σχολεῖον ἔχει λάβει ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν τὴν ἀνωτέρω ἠθικὴν ἐντολὴν νὰ ἀνατρέφῃ τὰ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτὸ τέκνα χριστιανικῶς, ὥστε νὰ ἀποβῶσιν εὐσεβῆ. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ οἰκογένεια εὗρισκεται ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, τὸ σχολεῖον δὲν δύναται νὰ παρίδῃ τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὴν ἐκτελῇ εὐκρινῶς. Ἄλλως μοιραίως θὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν πρὸς αὐτὴν καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν προσπαθειῶν τῶν δύο τούτων παραγόντων τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῶν παιδῶν, ὅστις ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπιβάλλεται, ἀποβαίνει ἀδύνατος.

Ἐξ ὅσων ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, καταδεικνύεται πόσῃ σπουδαιότητα ἔχει, ἀλλὰ καὶ πόσον ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ πλήρης διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν.

Ἄλλ' ἵνα ὁ σκοπὸς τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐπιτυγχῆ, δεόν νὰ παραχωρήσωμεν εἰς αὐτὰ τὸ ἀπαραιτήτως δυνατὸν χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἠσφάλιζε τὴν ὁπωσδήποτε ὁμαλὴν, φυσικὴν καὶ ἀβίαστον ἀνάπτυξιν αὐτοῦ. Ἐχόντες δὲ ὑπ' ὄψιν τὴν συντελεσθεῖσαν ἐν τοῖς ἀντιστοιχοῦσιν σχολείοις τῆς Ἑσπερίας αὔξησιν τῶν ὥρῶν τῆς διδασκαλίας, δὲν θὰ προτείνωμεν τριώρον διδασκαλίαν καθ' ἑβδομάδα ἐν ἐκάστη τάξει, ὡς ἀναγράφεται ἐν τοῖς ὠρολογίοις προγράμμασι τῶν σχολείων ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ παύσωμεν ἐπιμένοντες εἰς τὴν γνώμην τὴν κηθεῖσαν κατόπιν πολυετοῦς πείρας καὶ μελέτης, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ γένηται δίωρος τόσον εἰς τὴν ἕκτην τάξιν τοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου, ὅσον καὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῶν Λυκείων καὶ Ἐμπορικῶν Σχολῶν. Δίωρος ὡσαύτως πρέπει νὰ καθορισθῇ ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ εἰς πάσας τὰς πρακτικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς σχολὰς, αἵτινες προσεχῶς μέλλουσι νὰ ἰδρυθῶσι. Εἰς τὰς πρακτικὰς ἐν γένει σχολὰς ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία εἶναι κατὰ μέζονα λόγον ἀναγκαιοτέρα τῆς τῶν ἄλλων σχολείων, ἂν λάβῃ τις μάλιστα ὑπ' ὄψιν του, ὅτι αἱ μεταδιδόμεναι εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν γνώσεις καλλιεργοῦσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν φοιτῶντων ἐν αὐταῖς τὸν ὀφελιμισμὸν καὶ τὴν χρησιμοθηρίαν ἐν γένει, ἡ δὲ μονόπλευρος αὕτη μόρφωσις παρασκευάζει θηρία ἔτοιμα χάριν τοῦ, χρησίμου καὶ ὀφελίμου νὰ κατασπαράξωσιν ἄλληλα.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλοι λόγοι συντρέχουσιν ὑπὲρ τῆς διώρου διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν αἷς τάξεσιν αὕτη εἶναι μονόωρος. Διότι μονόωρος θρησκευτικὴ διδασκαλία ἐν τοῖς σχολείοις Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἀποτελεῖ ἀληθῆ παρῳδίαν διδασκα-

λίας, καθιστᾷ ἀνέφικτον τὴν περάτωσιν τῆς ὕλης, ὑποβιβάζει τὸ κύρος τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν μαθητῶν, καταστρέφει δλοκληρωτικῶς τὸ διαφέρον αὐτῶν, δημιουργεῖ δὲ οὕτω ψυχροὺς καὶ ἀδιαφόρους πρὸς τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν χαρακτῆρας καὶ πλήττει εἰς τὰ καιρία αὐτὸν τοῦτον τὸν σκοπὸν τῆς ἀγωγῆς, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ Σχολεῖον.

Συμφώνως πρὸς τὰς ἐκτεθείσας ἀνωτέρω ἀπόψεις τοῦ Συνδέσμου ἡμῶν καὶ ἡ Ὁμοσπονδία τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως προέτεινε δίωρον τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων κατὰ τὸ ἑσχάτως συγκληθὲν συνέδριον εἰς πάσας τὰς τάξεις τοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου καὶ ἐπέκτασιν αὐτῆς εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν Λυκείων.

Ἡ πρότασις αὕτη τῆς Ὁμοσπονδίας, ἣτις ἐγένετο ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ μετὰ μελέτην καὶ συζητήσιν μακρὰν ἐπὶ τοῦ ὠρολογίου προγράμματος τῶν διδασκόμενων μαθημάτων, εἶναι πρότασις καὶ τοῦ ἡμετέρου Συνδέσμου, τὴν ὁποῖαν δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τὸ Σὸν Ἐκπ. Συμβούλιον.

Ἡ τυχὸν ἐλάττωσις τῶν ὥρῶν τῆς διδασκαλίας δὲν πρέπει νὰ συντελεσθῇ εἰς βᾶρος τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν, καθ' ὃν χρόνον διὰ τὴν γυμναστικὴν διατίθεται πεντάωρος διδασκαλία καθ' ἑβδομάδα. Ὁ ἡμέτερος Σύνδεσμος εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Σεβαστοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῆς ὀλεθρίας ἐντυπώσεως, ἣν θὰ προξενήσῃ ἡ περικοπὴ τῶν ὥρῶν διδασκαλίας παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ, ἣτις τό γε νῦν ἔχον ἐπιθυμεῖ τὴν ὅσον ἔνεστιν ἀριωτέραν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου ἐν τοῖς σχολείοις διὰ νὰ καταστῇ ὀφελίμου καὶ μὴ παρῳδῆται καὶ φθίνῃ ἀτροφικὸν ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων μαθημάτων.

Εὐελπιστοῦντες ὅτι τὸ Σεβαστὸν Συμβούλιον θέλει εὐμενῶς ἀποδεχθῆ τὴν ἄποψιν ταύτην τοῦ Συνδέσμου τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν,

διατελοῦμεν μετὰ τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος κ. ἄ. ἄ.

Χ. Γκιτάκος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Β. Πετρούνιας

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἡ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τὸ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν συχνάκις καὶ παρ' ἡμῶν παρατηρούμενον φαινόμενον τῆς αὐτοκτονίας παιδίων εἰς νεαρωτάτην ἡλικίαν κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον δλοκλήρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Τὸ ζήτημα ἐξετάζεται βεβαίως ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰς ὄψεις, καὶ παιδαγωγοί, ψυχίατροι, κοινωνιολόγοι, θεολόγοι κλπ. τὸ ἐπραγματεύθησαν πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. Ἰδίως ὁμως ἐξήτησαν νὰ εὗρουν τὰ αἷτια καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον μαστίζει τὰς πεπολιτισμένας κυρίως κοινωνίας. Ἐσχάτως ἀπεδόθη σημασία μεγάλη καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς διαγνώσεως τῆς προδιαθέσεως

των παιδίων πρὸς αὐτοκτονίαν. Οὕτω ὁ διάσημος Βιεννέζος γραφολόγος Ραφαήλ Schermann εἰς ἓν ἄρθρον τρυ εἰς τὴν «*Detroitter—Abendpost*» ἀναφέρει ὅτι κατέχει τὴν κλεῖδα τῆς διαγνώσεως τῶν πρὸς αὐτοκτονίαν παιδικῶν προδιαθέσεων ἐκ τοῦ γραφικοῦ αὐτῶν χαρακτήρος! Τὸ πρᾶγμα, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως παράδοξον, παρουσιάζει ἐνδιαφέρον τι ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἐπόψεως καὶ οὐχὶ ἄσκοπον νομίζομεν νὰ δώσωμεν, κυρίως χάριν τῶν μελετητῶν τοῦ ζητήματος, σύντομον περιλήψιν τοῦ ἄρθρου τοῦ Schermann.

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐν Βιέννῃ ἓν τετραετὲς παιδίον ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ ἐκ τῆς λύπης, ἣν ἐδοκίμασεν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ πάππου του. Τὴν τελευταίαν μὲν στιγμήν ἐγένετο ἡ ἀπόπειρα ἀντιληπτὴ καὶ ἀπεσοβήθη ἡ αὐτοκτονία. Κυρίως ὅμως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν σχολικῶν ἐξετάσεων καὶ τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν παρηγοῦνται αἱ περισσότεραι παιδικαὶ αὐτοκτονίαι. Ὁ Schermann νομίζει ὅτι κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην ἐποχὴν πρόκειται ἰδίως νὰ ἐξετάζηται μετὰ προσοχῆς ὁ γραφικὸς χαρακτήρ τῶν μαθητῶν, παραβαλλόμενος πρὸς τὸν γραφικὸν χαρακτήρα παρωχημένων ἐπαχῶν. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀμήτηον εἰς τὴν γραφολογίαν ἀντιληπτὰ γίνονται αἱ ἐσωτερικαὶ ἀνησυχίαι, αἵτινες ἐκδηλοῦνται ἐν τῇ γραφῇ. Ὁ Schermann ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις κατώρθωσε νὰ διακρίνῃ καὶ διαγνώσῃ ἐκ τῆς γραφῆς τὴν πρὸς αὐτοκτονίαν τάσιν. Ὅταν ἐσχάτως μετέβη εἰς Βερολίνον, μεταξὺ τῶν πολλῶν γραφικῶν χαρακτήρων, τοὺς ὁποίους ἐξήτασεν, ἰδιαιτέραν αἰσθησὴν προὔξενῃ εἰς αὐτὸν ὁ γραφικὸς χαρακτήρ παιδίου τινός, περὶ οὗ ἀπεφάνθη τὰ ἑξῆς: «Τὸ παιδί αὐτὸ παρουσιάζει ἐξαιρετικὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ καὶ ἀγαλινώτους ὁρμὰς ἢ ἐπικινδύνους διαθέσεις. Τὸ τέλος του θὰ εἶναι βίαιον. Θὰ πέσῃ ἐκ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν ὁδόν, θὰ ῥιφθῇ εἰς τὸ ὕδωρ, ἢ ἄλλο τι παρόμοιον θὰ ἐπιχειρήσῃ». Πραγματικῶς ἡμέραν τινὰ τὸ παιδίον εὑρέθη εἰς τὸ δάσος κρεμασμένον εἰς ἓν δένδρον. Ἐν ἀρχῇ ὑπέθεσαν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος, ἀλλ' αἱ ἀναζητήσεις ἀπέβησαν εἰς μάτην. Ὁ Βιεννέζος γραφολόγος εἶναι πεπεισμένος ὅτι τὸ παιδίον ἠὲτοκτόνησε.

Μεταξὺ τῶν παιδικῶν γραφικῶν χαρακτήρων, τοὺς ὁποίους ἐξήτασεν, ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἡ γραφὴ ἰδιοφυοῦς τινος παιδίου. Ὅταν ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ μετέβη πρὸς τὸν γραφολόγον διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ, οὗτος μεταξὺ τῶν ἄλλων συμβούλευσεν αὐτὴν νὰ παρακολουθῇ μετὰ προσοχῆς τὸ τέκνον τῆς καὶ νὰ φροντίσῃ διὰ πρακτικὴν-χριστοτε-

χνικὴν ἐνασχόλησιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἡ πρόωρος πνευματικὴ ἀνάπτυξις αὐτοῦ ἀπετέλει σοβαρώτατον κίνδυνον. Πράγματι τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον εἰς μικρὰν ἡλικίαν συνέθετε βαθυστόχαστα, ἀλλὰ καὶ πλήρη ἀπαισιοδοξίας ποιήματα, εἰς ἡλικίαν δεκατριῶν ἢ δεκατεσσάρων ἐτῶν ἠὲτοκτόνησε.

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τι ὄρεινὸν χωρίον τῆς Αὐστρίας ἡ αὐτοκτονία ἑνὸς παιδίου προῦκάλεσε βαθυτάτην κατάπληξιν. Τὴν πρωίαν τὸ παιδίον ἦτο εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ δὲ ἀπόγευμα κατεγίνετο ἐν τῷ κτήματι τοῦ πατρὸς του εἰς γεωργικὰς ἐργασίας. Χωρὶς νὰ προηγηθῇ τι τὸ ἐξαιρετικόν, εὖρον κατὰ τὴν ἐσπέραν τὸ παιδί κρεμασμένον εἰς τὸν σιτοβολῶνα. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὸ διὰβημα τοῦ μικροῦ, ὅστις ἄλλως τε ἦτο καλὸς μαθητὴς καὶ καλὸς υἱός. Ὁ διδάσκαλός του πρὸς διαφώτισιν τῆς ὑποθέσεως ἀπειράθη πρὸς τὸν Schermann, ἐσωκλείσας εἰς τὴν ἐπιστολήν του δύο δείγματα τοῦ γραφικοῦ χαρακτήρος τοῦ αὐτοκτονήσαντος μαθητοῦ. Ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν πληροφοριῶν τοῦ διδασκάλου ὁ γραφολόγος συνέπερανε ὅτι ὁ ἀτυχὴς μικρὸς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔπασχεν ἐξ ὑπερμέτρου διανοητικῆς κοπώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατετρύχετο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ προσοδεύσῃ, ἀνερχόμενος πρὸς ἀνώτερα ἐπίπεδα, ὁ πόθος δὲ οὗτος τὸν ἔκαμνε νὰ μαραίνηται ἐν τῷ στενῷ περιβάλλοντι, εἰς τὸ ὁποῖον εὗρίσκετο. Ἡ ἐσωτερικὴ ταραχὴ διεγνώσθη ἐκ τῶν διαστροφῶν τῆς γραφῆς τοῦ ἑνὸς δείγματος, γραφέντος μίαν ἀκριβῶς ἑβδομάδα πρὸ τῆς αὐτοκτονίας. Ἀσυνήθης τις τρόμος γραφικὸς εἰς τὸ δείγμα παρατηροῦντο εὐκόλως. Ὁ παῖς ἦτο ψυχικῶς ἀσθενής, ἐν τῇ ἐσωτερικῇ δὲ ταραχῇ του δὲν ἐγνώριζε τί ἔπραττε.

Παιδικὴ αὐτοκτονία! Παράθεσις δύο ἐννοιῶν, αἵτινες ἔδει ν' ἀποκλείουν ἀλλήλας. Αἱ δύο αὐταὶ λέξεις ἀποτελοῦσι δραστικὴν ὑπόμνησιν εἰς τοὺς διαφόρους παράγοντας, οἵτινες εἶναι κεκλημένοι καὶ ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀγωγὴν τοῦ παιδίου, ὑπόμνησις εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὴν οἰκογένειαν, ὅπως ἐπαγορευτῶσιν ἐν στενῇ συνεργασίᾳ ἐπὶ τῆς εὐεξίας καὶ τῶν ἀπογοητεύσεων τοῦ πολυτιμοτάτου ἀγαθοῦ τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ ἔθνος, ἐπὶ τῆς τύχης τῶν τέκνων. Μία σοβαρὰ ὑπόμνησις εἰς ἐκείνους ἰδίως, οἱ ὁποῖοι δὲν δίδουσι τὴν ἀπαιτουμένην σημασίαν εἰς τὸν θρησκευτικὸν παράγοντα τῆς ἀγωγῆς.

ΔΗΜ. Ν. ΜΩΡΑ·Ι·ΤΗΣ, Καθηγητῆς

ΑΝΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

Ἡ «Ἀνάπλασις» τονίζουσα τὴν ὑπερβολὴν, μεθ' ἧς τελευταίως οἱ Ἕλληνες ἐπεδόθημεν εἰς τὸν ἀθλητισμὸν μέχρι καὶ τοῦ νὰ λησμονῆται τὸ θρησκευτικὸν καθήκον τῆς κοινῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐν τοῖς ναοῖς προσευχῆς, ἐφ' ὅσον οἱ νέοι πρῶτ—πρῶτ σπεύδουν ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ γυμναστήρια, ὀρθῶς φρονεῖ ὅτι «θὰ ἡδύναντο ν' ἀρχίζωσιν αἱ ἀσκήσεις μετὰ τὴν θεϊαν λειτουργίαν καὶ ἐν γένει νὰ ρυθμίζωνται αὐταὶ χωρὶς νὰ παραμελῶσιν οἱ νέοι τὰ σπουδαιότερα τῶν καθηκόντων τῶν καὶ νὰ μὴ ἀποβαίνῃ τὸ ὄντως μέγα καλὸν τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων τοῦ ἀθλητισμοῦ εἰς κακόν. Ἴσως μάλιστα θὰ ἦτο δυνατόν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γυμναστηρίοις νὰ γίνεταί προσευχὴ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀσκήσεων».

Τὸ καλὸν παιδαγωγικὸν περιοδικὸν «Ἐορμῆς» ἀπαριθμοῦν τοὺς κυριωτέρους παράγοντας τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως δὲν παραγνωρίζει μὲν τὸν «οἰκονομικὸν παράγοντα» φρονῶν ὅτι «θὰ ἦτο παραλογισμὸς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν σημασίαν τοῦ παράγοντος τούτου ὡς αἰτίας ἱστορικῶν γεγονότων», ἐπάγεται ὁμοίως ὅτι «ἱστορικὰ ὁμοῦ γεγονότα, δὲν εἶνε μόνον τὰ πολιτικά, ἀλλὰ καὶ πᾶν στοιχεῖον πολιτισμοῦ. Ἐξ ὁλοκλήρου ἴσως διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος θὰ ἡδύναντο νὰ ἐρμηνευθῶσι γεωργικά, τεχνικά, βιομηχανικὰ καὶ πολλὰ ἄλλα γεγονότα. Ἄλλὰ πᾶν ὅ,τι καλὸν ἀποκαλοῦμεν, μόνον παράγοντα τὸν οἰκονομικὸν εἶχεν; Ὅμοίως πᾶσα πρὸδος ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἐντεῦθεν ἀφωρμᾶτο; Οἰκονομικοὶ παράγοντες ἐδημιούργησαν τὴν Ἰλιάδα, ἀνέδειξαν τὸν Σωκράτη, τὸν Ἀριστοτέλην; Χάρις τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος ἔμεινε κατὰ κλειστός ὁ Νεύτων διὰ νὰ εὕρῃ καὶ ἐξηγήσῃ τὰ φαινόμενα τῆς παγκοσμίου ἔλξεως; Ὁ οἰκονομικὸς παράγων ἦτο ἡ αἰτία τοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος τοῦ Καντίου, τοῦ Ἐγέλου; Ὡστε ἐξ αἰτίας τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος ἔχομεν τοὺς μάρτυρας τῆς ἐπιστήμης, τῆς θρησκείας;.. Μέγα μέρος τῶν πολιτικῶν γεγονότων θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἐρμηνεύσωμεν μόνον διὰ τούτου, ὡς τὸν ἀποικισμὸν τῶν Ἑλλήνων, τὴν Φοινικὴν ἐμπορίαν, τὴν δημιουργίαν τῆς Καρχηδόνας καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἄλλὰ τὴν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας διεῖσδυσε τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁμοίως θὰ ἐρμηνεύσωμεν;.. Εἰς τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα, καὶ δὴ μόνον, θὰ ἀναζητήσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς δημιουργίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν ἐξάπλωσιν αὐτοῦ, τοὺς μάρτυρας αὐτοῦ; Διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου θὰ κρίνωμεν τὴν ἰδρυσιν καὶ ἐξάπλωσιν τοῦ Μωαμεθανισμοῦ; Ὅμοίως τὴν πρᾶξιν τοῦ Ἀρμοδίου;..»

Ὑπὸ τὸ τίτλον «Ἐντονος ζωῆ μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων» ἐδημοσιεύθη πρὸ τινος ἐν τοῖς «Ἐκκλησιᾶς. Καιροῖς» τοῦ Λονδίνου ἐνδιαφέρον ἄρθρον ἐπὶ τῇ κατὰ τὸν λήξαντα Σεπτέμβριον συγκλήσει τῆς Ἱεραρχίας. «Οἱ Ἀγγλικανοὶ ἔχομεν μίαν ἀόριστον ἰδέαν—λέγεται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἁρθροῦ—ὅτι ἐν τῇ Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ οὐδὲν δύναται ποτε νὰ συμβῇ. Τὸ μέγα ἐκείνο σῶμα νομιζόμεν ὅτι παρέμεινε ἀμετάβλητον, οἷον ἀπελθῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικῆς συνόδου, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλοῦν τὰ διδασκτικὰ βιβλία τῶν θεολογικῶν μας κολλεγίων! Καὶ ὁμοίως ἐν τῇ πραγματικότητι ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἔχει καὶ αὐτὴ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν της καθ' ὅσον τρόπον καὶ ἡ Δυτικὴ, καίτοι

βεβαίως οὐχὶ κατὰ τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ βαρὺς τουρκικὸς ζυγὸς, ἐπικαθήμενος ὡς μέγας παγετὸν ἐπὶ τοῦ ζῶντος τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς σώματος, ἀνέστειλεν ἐπὶ πολὺ τὴν αὖξιν αὐτῆς κατὰ τὰς τελευταίας ἑκατονταετηρίδας. Σήμερον ὁμοίως ὁ ζυγὸς αὐτὸς ἀπετινάχθη, παρήλθε δ' ἤδη ἀρκετὸς ἀπὸ τῆς ἀποσεισεως τοῦ ζυγοῦ τούτου χρόνος, καθ' ὃν ἡδυνήθη τὸ ζῶν τοῦτο σῶμα νὰ ἀποτινάξῃ τὴν δυσκαμψίαν τῶν μελῶν του καὶ νὰ ἀρχίσῃ νὰ προσαρμόζηται πρὸς τὰς νεωτέρας μεταβολὰς μετὰ ταχύτητος ἐκπληκτικῆς». Ἐκτίθεται εἰτα διὰ μακρῶν ἐν τῷ ἁρθρῷ ἡ αὐθόρμητος καὶ ἰδιόβουλος σύγκλησις τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον «ἐξ ἰδίας ἀποστολικῆς αὐθεντίας» καὶ ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως τὰ θέματα τοῦ «καταστατικοῦ νόμου», τῆς «διοικητικῆς ἀφομοιώσεως» τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἱεραρχίας κλ., περὶ ἅτινα ἡσχολήθη ἡ Ἱεραρχία, τονίζεται δὲ μετ' ἐμφάσεως ἡ ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς αὐξήσεως βαρύτερος καὶ σπουδαιότερος ἄς ἀπέκτησεν ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία ἐν ταῖς ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις, προστίθεται δ' ὅτι «ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, καίπερ προεστάμενος τοσούτου πλήθους Ἐπισκόπων, δὲν τιλοφορεῖ ἐν τούτοις ἑαυτὸν Πατριάρχην ἢ Ἐξαρχον, ἐνῶ κέκτηται ἰσχὴν πολὺ μείζονα τῆς τῶν φερόντων τοῖς τίτλοις τούτους...».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ ἐργάται.

Ἐπιφανεῖς ἐκκλησιαστικοὶ παράγοντες ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ὁλοκλήρως συχνότερον ἐκκαλοῦσι τὰς Ἐκκλησίας εἰς δράσιν ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἐργατικῶν μαζῶν. Ἡδὲ ἐν τοῖς περὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ ἔργοις διασῆμων συγγραφέων, οἷτινες εἶνε ἐνημερότατοι τῆς ἐργατικῆς κινήσεως, ἀναπτύσσεται πόσον αἱ ἐργατικαὶ μαζαὶ δημιουργοῦσιν ἐν τῷ σοσιαλισμῷ μείγμα τι θρησκείας μετὰ ἐπαναστατικῆς μυστικῆς, ἐσχατολογίας καὶ στρατοκρατίας τῆς μελλούσης μακαριότητος. Ὅ,τι ἐκλαμβάνεται ὡς ἐχθρὴ διάθεσις καὶ στάσις ἀπέναντι τῆς θρησκείας συχνάκις ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἀπάντησιν εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ θρησκεία ἀπέναντι τῶν μᾶλλον ὀδυνηρῶν καὶ τραγικῶν ζητημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας. Πρὸς τῇ θεολογίᾳ οἱ σύγχρονοι ἐκκλησιαστικοὶ παράγοντες ὀφείλουσι νὰ σπουδάξωσι καὶ πολιτικὴν οἰκονομίαν. Αἱ κοινωνικαὶ μεταρρυθμίσεις ἐν τῷ πνεύματι τῆς ὑψίστης δικαιοσύνης ἀποτελοῦσιν ἀνάγκην, ἡ δ' Ἐκκλησία δὲν δύναται καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφορῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα ταύτην ἐὰν δὲν ἐπιθυμῇ νὰ συναντᾷ καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἐργατικῶν, καὶ ἐν γένει τῶν λαϊκῶν μαζῶν, τὰς ὁποίας αὐτὸς ὁ Χριστὸς ἐμακάρισε ὅταν «πεινώσει καὶ διψῶσι τὴν δικαιοσύνην». Ταυῦται φωναὶ ἀκούονται ἀπ' ἱκανοῦ ἐν τῇ ἀφιερωμένῃ εἰς τὰ θρησκευτικοκοινωνικὰ προβλήματα συγχρόνῳ φιλολογίᾳ. Αἱ φωναὶ αὗται πρέπει νὰ εὐρωσῶν ἀπήχησιν καὶ παρ' ἡμῖν.

Αἰωνίως περὶ κοσμικῶν.

Ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐπελθοῦσα συμφιλίωσις τῆς ἀγίας Ἐδρας καὶ τῆς Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως διήγειρε μέγα ἐνδιαφέρον ὡς πρὸς τὰ ζητήματα, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν θεολογικὴν βᾶσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπικυριαρχίας τοῦ Πάπα, τῆς τε πνευματικῆς καὶ τῆς καθαρῶς ὑλικῆς-κοσμικῆς. Ἐντεῦθεν διάφοροι λατινοὶ συγγραφεῖς ἀφιέρωσαν εἰς τὸ ζήτημα πολυαριθμοὺς καὶ λίαν ἐνδιαφερούσας πραγματείας. Οὕτω ἐν τῷ περιοδικῷ «Irich Ecclesiastical Record» (Ἀπρίλ. 1929) ὑπὸ τὸν τίτλον «Temporal Power or Power in Temporals—Which? or Both?» (Πότερον: Κοσμικὴ ἐξουσία ἢ ἐξουσία ἐπὶ τῶν κοσμικῶν; ἢ ἀμφότεραι;) ὁ πατὴρ Hull ποιούμενος διάκρισιν τῶν ἐξουσιῶν τούτων γνωματεύει ὅτι ἡ «ἐξουσία ἐπὶ τῶν κοσμικῶν» (τοῦ Πάπα) εἶνε τὸ κύρος, τὸ ὅποιον ὁ Πάπας ἀσκεῖ ἐπὶ πραγμάτων κοσμικῶν δυνάμει τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ὡς Ἐπάτου Ποντίφηκος ἐνῶ ἡ «κοσμικὴ ἐξουσία» τοῦ Πάπα εἶνε τὸ κράτος τὸ πολιτικὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οὗτινος εἶνε ὁ κοσμικὸς μονάρχης, καὶ ἐπὶ τῶν κατοικῶν τοῦ ἐδάφους τούτου. Κατὰ τὸν πατέρα Hull, ἡ θεωρητικὴ δικαιολογία τῆς κοσμικῆς ταύτης ἐξουσίας, καίπερ συχνάκις διατυπωμένη ὑπὸ μορφήν μίαν καὶ μοναδικήν, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως βασιίζεται ἐπὶ δύο ἠθικῶν ἀναγκῶν ἥτοι ἡ μὲν ἀνεξαρτησία ἀπὸ πάσης πολιτικῆς ἐξουσίας εἶνε ἀναγκαία ἵνα ὁ Πάπας δύναται ἀκωλύτως νὰ ἀσκῇ τὴν ἀνωτάτην αὐτοῦ πνευματικὴν δύναμιν, ἡ δὲ ἐδαφικὴ ἐπικυριαρχία αὐτοῦ εἶνε ἀπαραίτητος ἵνα ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ δύναται νὰ ἀπολαύῃ ἐλευθερίας ἀπὸ πάσης πολιτικῆς ἐξουσίας (!)

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν λήξαν ἐβδομάδα ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας συνήλθεν εἰς πέντε συνεδρίας. Κατὰ τὰς συνεδρίας ταύτας εἰσηλθεν εἰς νέα θέματα συζητήσεων, ἐτολίσθη δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνορθώσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ δι' ἄλλων μὲν τρόπων, ἴδιόν δὲ διὰ τῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Ὅθεν ἀπησχόλησε τὴν Ἱεραρχίαν ζωηρότατα τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ Κλήρου. Προεδρεύθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἴδρυσις Θεολογικῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ἐκτὸς τοῦ πρὸς μόρφωσιν τῶν ἱεροκληρικῶν Φροντιστηρίου καὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν, κατὰ περιφερείας Μητροπολιτικῆς καὶ ὁ καθορισμὸς διαφόρων θέσεων διὰ τοὺς ἀποφοίτους τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν, οἷον Γραμμα-

τέων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, Γραμματέων Μονῶν καὶ Ναῶν, διδασκάλων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, Ἱεροκληρικῶν διὰ τὴν ὑπαιθρον χώραν, Ἱεροψαλτῶν καὶ ἄλλαι. Προτάσει δὲ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πετρακῆ, ἢ ἐν τῷ νέῳ κτιρίῳ ὅπερ θὰ ἰδρυσθῇ διὰ τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὸ κτίριον τῆς Γερμανοῦ Σχολῆς. Ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ θὰ ὑπάρχη καὶ τὸ Θεολογικὸν Φροντιστήριον, ἐν ᾧ θ' ἀσκῶνται οἱ φοιτηταὶ περὶ τὸ κήρυγμα καὶ περὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν. Ἀνεκοίνωσε δὲ σχετικῶς ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις αὐτοῦ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸ κτίριον τῆς Γερμανοῦ Σχολῆς εὐρίσκονται εἰς λίαν εὐχάριστον σημεῖον. Τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ Κλήρου συνεζητήθη κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς Δευτέρας καὶ τῆς Τρίτης. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Τετάρτης συνεζητήθη, ἐκτὸς ἄλλων, τὸ ζήτημα τῆς δίκης τῶν ἀποκληθέντων «ἀθέων» περὶ οὗ ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ὅπως ἡ μὲν δίκη συνεχισθῇ ἐν τῇ Διαρκεῖ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἐκδοθῇ δὲ ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας σχετικὴ ἐγκύκλιος καταδικάζουσα τὰς θεωρίας αὐτῶν καὶ τὰς κακοδοξίας ἐν γένει ἄλλων, διαδομένων διὰ συγγραμμάτων. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθη εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Κασσανδρείας, Μαντινείας καὶ Σπάρτης. Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ, εισηγουμένου τοῦ ἀγ. Θεσσαλιώτιδος, μέλους τῆς σχετικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη ὅπως συνταχθῇ εἰδικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Δικονομία ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ 1914. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς χθὲς μετὰ γενικὴν συζήτησιν ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, καὶ ἀφοῦ ἤδη ἐνεκρίθη τὸ πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὑπόμνημα περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι ἕνεκα τῶν ἐπικειμένων ἐορτῶν οἱ Ἱεράρχαι θὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἔδρας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι δὲν συνεπληρώθη τὸ ἔργον τῆς παρουσίας συνελεύσεως τῆς Ἱεραρχίας καὶ ὅτι δεόν νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων, ὅπως παραμείνῃ ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπεία ἐξουσιοδοτημένη παρὰ τῆς Ἱεραρχίας πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου αὐτῆς. Ἡ πληρεξούσιος Ἐπιτροπεία αὕτη, τελοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, θ' ἀποτελεσθῇ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Συνόδου καὶ ἕξ ἐτέρων Ἀρχιερέων διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλεγομένων. Τοιοῦτοι ἐξελέγησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἀδριανουπόλεως, Κασσανδρείας, Θεσσαλονίκης, Σπάρτης, Ναυπακτίας, Φιλίππων.

—Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ Συνοδικῷ τακτικῶν συνεδριῶν

τῆς ἑβδομάδος ταύτης ἡ Ἱεραρχία συνήλθεν τὴν Δευτέραν μ. μ. ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ εἰς ἰδιαιτέραν σύσκεψιν ἐπὶ τινων ζητημάτων, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ παρετέθη εἰς τοὺς Ἱεράρχας τέτιον.

—Τὴν Τρίτην καὶ σήμερον Σάββατον συνήλθε τὸ Ἀναθεωρητικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον διὰ τὴν ὑπόθεσιν δύο Ἱερέων.

—Πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπόδειξιν τῶν τρόπων τῆς λύσεως αὐτοῦ κατορίσθη ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ἐπισκεφθέντων τὴν Ἀμερικὴν Ἀρχιερέων, Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, Σεβ. Μητροπολιτῶν Ξάνθης, Καστορίας, Θεσσαλονίκης, Σπάρτης, Κοζάνης Κορινθίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ συνήλθεν ἤδη δις ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ.

— Ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος καὶ ἡ περιφορὰ τῆς ἱερᾶς εἰκόνης αὐτοῦ ἐν λιτανεῖᾳ διεξήχθησαν καὶ ἐφέτος μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ ἐν συρροῇ ἀπείρου κόσμου.

—Συνεπεία ἐρωτήματος τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος ὁ εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων ἐγνωμοδότησεν ὅτι, εἰς τὰς Ἐνοριακὰς Ἐπιτροπὰς ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ γνώμη τοῦ Διευθύνοντος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἔχει ὑπὸ μελέτην Κανονισμόν «Ἱερατικοῦ Ταμείου» ἀποσκοποῦντος νὰ καταστήσῃ τὰ μέλη τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν συντάξιμα, νὰ παρέχῃ δὲ βοήθειαν τακτικὴν καὶ ἔκτακτον εἰς τοὺς δεομένους τοιαύτης ἐκ τῶν κληρικῶν. Τὸ Ταμεῖον τοῦτο θὰ συσταθῇ ὡς ἴδιον νομικὸν πρόσωπον διοικούμενον ὑπὸ συμβουλίου ἐκ κληρικῶν καὶ τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἱ. Συνόδου.

—Ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μητροπολιτῶν Λεοντοπόλεως, Ἐρμοῦπόλεως καὶ Πηλουσίου ἡ σύνταξις Ἐκγολπίου τοῦ Ἐφημερίου Κανονισμοῦ περιλαμβάνοντος τὰς τε παλαιότερας καὶ τὰς νεωτέρας διατάξεις τὰς ἀφορώσας εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἐφημερίου, πρεσβυτέρου καὶ διακόνου ἵνα, μηδεὶς τῶν ἐνοριακῶν λειτουργῶν προφασίζηται ἐφεξῆς ἄγνοιαν ἢ λησμοσύνην ἐξ' ὧν παρατηροῦνται παραβάσεις τῆς κεκανονισμένης εὐταξίας ἐν τῇ τελέσει τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

—Τοῦ πρὸς ἀνέγερσιν καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Μάρκου μετὰ πατριαρχείου ἐξ ἐράνων ποσοῦ ἀνεληθόντος μέχρι τοῦ νῦν εἰς 21.000 λιρῶν, ἦτοι εἰς τὸ τρίτον τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης καὶ πλέον, ἀπεφασίσθη κατὰ Ἰανουάριον τοῦ προσεχούς ἔτους νὰ γείνη ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ ἡ πλειονότης τῶν ἀρχιερέων ἀπελθόντες ἐκ Δαμασκοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Λιβάνου μονὴν τοῦ Προφ. Ἡλιοῦ, ἀνέβαλον τὴν ἐκλογὴν πατριάρχου ἐπ' ἀόριστον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ ἐν Βερολίνῳ ρωσικὸς ὀρθόδοξος ναός, ὁ διακοσμηθεὶς καὶ πλουτισθεὶς διὰ κολοσσιαίας δαπάνης προσπαθειῶν, ἐπωλήθη ἔνεκα ἀνεξοφλήτων πρὸς τοὺς δανειστής του χρεῶν καὶ τῆς ἐπὶ δεκαετίας ὅλας διαρκούσης ἐμφυλίου διαιρέσεως ἐν τῇ «Ἀδελφότητι Βλαδιμήρου», εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνήκεν ὡς ἰδιοκτησία ὁ ἐν λόγῳ ναός, ὡς καὶ σημαντικὴ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐν Βερολίνῳ, Ἀμβούργῳ, Κίσειγγεν καὶ ἄλλαις πόλεσι τῆς Γερμανίας. Φαίνεται δ' ὅτι τόσον ὄξειαι ἀντιθέσεις διήρουν τὴν ἐν λόγῳ ρωσικὴν ἀδελφότητα, ὥστε τὸ γερμανικὸν βερολινεῖον δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον κατέφυγον αἱ διυστάμεναι μερίδες, κατὰ τὴν ἐπὶ τετράωρον διαρκέσασαν δίκην των, ἐξέφρασεν ἀπεριφράστως τὴν κατάπληξιν του ἐπὶ τῷ ὅτι οἱ διαφωνοῦντες ρῶσοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταλήξωσιν εἰς συμβιβασμὸν δι' ὑπόθεσιν τοσαύτης σπουδαιότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ὁ πρωθιεράρχης τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀρχιεπίσκοπος Διονύσιος δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν ἐγνωστοποίησε μίαν νέαν δοκιμασίαν τῆς ἡ; προΐσταται Ἐκκλησίας: ὅτι δηλ. αἱ ἐν Πολωνίᾳ ἀρχαὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἡγειραν ὑπὲρ πεντακοσίας ἀγωγὰς περὶ ἀποσπάσεως ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν ναῶν καὶ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Πολωνίας καὶ διαφόρους μονὰς. Κατὰ τὴν ἐγκύκλιον, «ἐὰν αἱ ἀγωγαὶ αὗται ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ των, θὰ στερηθῶμεν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν θησαυρῶν καὶ ἱερῶν κειμηλίων κατὰ τὸ τρίτον καὶ πλέον.». «Καὶ πᾶς θὰ ὑπάγωμεν—ἐρωτᾶται ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ—ὅταν στερηθῶμεν τῶν ἀγιασμάτων ἡμῶν τούτων; Ποῦ θὰ θάπτωμεν τοὺς ὑπεργήσους ἡμῶν γονεῖς; Ποῦ θὰ βαπτίζωμεν τὰ τέκνα μας; Ποῦ θὰ τελῶμεν τοὺς νομίμους μας γάμους;» Ἐν τέλει ἡ Α. Μ. παρακλεύεται ὅπως οἱ πάντες ἀνανήψωσι καὶ συσπειρωθῶσι πρὸς ἀλλήλους ὡς μία οἰκογένεια λησμονοῦντες τὰς διαφορίας καὶ ὡς εἰς ἄνθρωπος ἐγειρόμενοι εἰς ἄμυναν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐπειδὴ ἡ δικαστικὴ ὑπεράσπισις τῆς κοινῆς ὑποθέσεως θὰ ἀπαιτήσῃ δαπάνας, οἱ πάντες προτρέπονται ὅπως παράσχωσι τὰ μέσα πρὸς διεξαγωγὴν τῶν δικῶν καὶ ὀπλισθῶσι δι' ὑπομονῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ

Τὸ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἡμεπίσημον ὄργανον τῆς Αἰθιοπίας «Correspondance d'Ethiopie» ἐξ ἀφορμῆς τῆς τελευταίας ἐξελίξεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Αἰθιοπίας γράφει μεταξὺ ἄλλων ὅτι οἱ Κόπται φοβοῦνται μὴ ἢ τὸ πρῶτον ἐπ' ἐσχάτων γενομένη χειροτονία αἰθιόπων ἐπισκόπων ἀγάγη εἰς τελείαν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Αἰθιοπίας. Διότι δυνατὸν οἱ ἐπίσκοποι οὗτοι, καταρτίζοντες σύνοδον ἴδιαν, νὰ ἀνακηρύξωσιν ἓνα ἐκ τῆς τάξεώς των ὡς Ἀμπούνα τῆς Ἐκκλησίας των, οὕτω δὲ νὰ ἀποπέψωσιν εἰς Αἴγυπτον τὸν ὑπὸ τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας μέχρι τοῦ νῦν καθιστάμενον Κόπτην Ἀμπούνα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΡΜΕΝΙΑΣ

Περὶ λήγοντα τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον οἱ ἀρμένιοι Γρηγοριανοὶ ἐώρτασαν τὴν πεντηκονταστηρίδα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας τοῦ πατριάρχου αὐτῶν Γεγισιέ Τουριάν. Ἡ Α. Μ. ἄγουσα νῦν τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος εἶνε διὰ τὴν λογίτητα αὐτῆς καὶ τὴν εὐρείαν γλωσσομάθειαν διακεκριμένη προσωπικότης τοῦ ἀρμενικοῦ ἔθνους, εἰς τὸ ὅποιον προσήνεγκε μεγάλας ὑπηρεσίας, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπολαύει τῆς ἀμερίστου πάντων τῶν ἀρμενίων ἐκτιμῆσεως.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πρὸς διοίκησιν τῆς μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Λατερανοῦ περιελθούσης εἰς τὸ Βατικανὸν χρηματικῆς περιουσίας λίαν προσεχῶς θὰ ἰδρυσθῇ τράπεζα βατικανὴ ἐν τῷ Βατικανῷ.

— Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα οἱ βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας μεταβάντες εἰς τὸ Βατικανὸν ἐπισκέφθησαν τὴν Α. Α. τὸν Πάπαν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεως οἱ βασιλεῖς ἐπέδωκαν εἰς τὸν πρωθιεράρχην τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας δῶρα πολύτιμα ἀνήκοντα εἰς τὸν οἶκον τῆς Σαβοΐας, ἧτοι ἓνα ἐγκόλπιον σταυρὸν καὶ ἓνα αὐτοτελὴ ἑσταυρωμένον. Τὴν Α. Α. ἐπισκέφθησαν εἶτα καὶ ὁ διάδοχος τοῦ ἰταλικοῦ θρόνου μετὰ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ, βελγίδος πριγκηπίσης.

— Οἱ πιστοὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας προσκαλοῦνται ὅπως μετὰ τοῦ ἱεροῦ ἔτους τοῦ πεντηκοστοῦ ἰωβιλαίου τῆς ἱερωσύνης τοῦ πάπα Πίου τοῦ ια' συνδύσωσιν εἰσφοράς πρὸς στήριξιν τῆς πίστεως καὶ διὰ τὸν κατὰ τῆς αἰρέσεως ἀγῶνα. Ὁ «Osservatore Romano» ἐν εἰδικῷ ἐπεξηγηματικῷ ἄρθρῳ προσθέτει ὅτι πρόκειται περὶ ἀγῶνος κατὰ τοῦ προτσεταντικοῦ κινδύνου ἐν Ρώμῃ καὶ Ἰταλίᾳ. Κατὰ τὸ παπικὸν ὄργανον, ὁ προτσεταντικὸς κίνδυνος καθίσταται ὀλονὲν ἐπιφοβώτερος ἕνεκα τῆς θρησκευτικῆς δίψης τῶν λαϊκῶν μαζῶν, αἵτινες συνεπεία τῆς ἀνεργίας διατελοῦσιν ὑπὸ τραχείας οἰκονομικῆς συνθήκας. Ἡ τῶν εὐαγγελικῶν δρᾶσις συνήθως ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀνα-

κουφίσεως τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν, τοῦτο δὲ ἀκριβῶς, κατὰ τὸν «Oss. Romano», εἶνε τὸ ἐπικίνδυνον. Ὁ θεωρητικὸς χριστιανισμὸς θεωρεῖται σήμερον ζήτημα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀδιάφορον ἀποτελεῖ ὅμως δύναμιν διὰ νὰ ἐνσαρκουῖται εἰς ἔργον. Ὁ προτσεταντισμὸς προσέχει εἰς τὴν πρακτικὴν ὄψιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐνῶ ὁ ρωμαϊσμὸς ἀρκεῖται εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν περιπτωσιολογίαν. Καὶ ὁ κατὰ τοῦ προτσεταντισμοῦ ἀγὼν ἐν Ἰταλίᾳ γῆδη ἤρχισεν διὰ τῆς ἀρνήσεως φιλοξενίας εἰς τὸν «Στρατὸν τῆς Σωτηρίας».

— Οἱ πρυτάνεις τῶν ὁπουδήποτε λατινικῶν πανεπιστημίων συνεκρότησαν ἐπ' ἐσχάτων ὁμοσπονδίαν ἐπὶ τῷ τέλει νὰ καταρτίσωσιν ἰσχυρὸν ἐνωτικὸν δεσμὸν τῶν διαφόρων πανεπιστημίων τοῦ λατίν. δόγματος πρὸς κοινὴν ἀλληλέγγυον δρᾶσιν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιστήμης. Πρῶτος καρπὸς τῆς τούτης ὁμοσπονδίας ὑπῆρξεν ἡ ἔκδοσις «Ἐπετηρίδος γενικῆς τῶν λατινικῶν Πανεπιστημίων» ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Sacié-Cœur τοῦ Μιλάνου Agostino Gemelli, καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Charlemagne de Nimègue Ἰωσήφ Schrijnen. Ἐν τῇ Ἐπετηρίδι ταύτῃ συνέλεξαν, σὺν ἄλλοις, εἰδήσεις 18 πανεπιστημίων τῆς ἐν λόγῳ ὁμοσπονδίας, ἧτις περιλαμβάνει μόνον πανεπιστήμια ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν τῆς λέξεως ἔννοιαν, ἧτοι Ἰνστιτοῦτα ἀνωτάτης ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας, ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμωσι διδακτορικοὺς βαθμοὺς καὶ συγκείμενα ἐκ πλειόνων ἐτερογενῶν σχολῶν». Τὰ πλεῖστα τῶν πανεπιστημίων παρέχουσιν ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐπετηρίδι τὸ ἱστορικὸν των, τὴν γενικὴν αὐτῶν διοργάνωσιν ὡς καὶ τὴν τῶν σχολῶν των, τὰ κατὰ τὸν βίον τῶν φοιτητῶν καὶ τοὺς ὄρους τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν, καὶ τὸν κατάλογον τῶν καθηγητῶν των, ὡς καὶ ἄλλας εἰδήσεις ἐκ τῶν μᾶλλον χαρακτηριστικῶν ἐκάστου.

ΔΙΑΦΩΡΑ

Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ραδιοφώνου διὰ τὸ ἱερὸν κήρυγμα εὐρύνεται ὀλονὲν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Κατὰ τινὰ ἀπολογισμὸν τῶν Συμβουλίων τῶν ἀμερικανικῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ ἐκκλησιαστικὰ κηρύγματα διαβιβάζονται διὰ 42 πομπῶν καὶ δύνανται νὰ ἀκούωνται ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ μέχρι τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ Καναδά μέχρι τοῦ κόλπου τοῦ Μεξικοῦ. Παρεκτὸς τῶν κηρυγμάτων τῶν Κυριακῶν, καθ' ἐκάστην Κυριακὴν διαβιβάζεται ραδιοφωνικῶς μία προσευχή, καθ' ἐκάστην δὲ Πέμπτην καὶ μία θρησκευτικὴ μουσικὴ συ-

ναυλία. Τινές τῶν ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων ἔχουσι ἀκροατὰς περισσοτέρους τῶν ὅσους εἶχον καθ' ὅλην τὴν ζωὴν τῶν οἱ πάλαι διάσημοι ἐκκλησιαστικοὶ ρήτορες.

—Κατὰ τὰς τελευταίας ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Graufoot γενομένης ἐν τῇ πόλει Γέροσα τῆς ὑπεριορδανίας ἀνασκαφῆς ἀνεκαλύφθησαν τὰ ἐρεῖπια δώδεκα ναῶν, ὧν ὁ μεγαλύτερος ἐτιμᾶτο ἐπ' ὄνόματι τοῦ ἁγ. Θεοδώρου. Ὁ τελευταῖος ἀνακαλυφθεὶς ναὸς λέγεται ὡν ὁ ἀρχαιότερος πάντων τῶν μέχρι τοῦ νῦν γνωστῶν ἀρχαίων ναῶν, ὡς περιέχων πλείονας ἢ οἱ λοιποὶ κίονας καὶ ὡς ἐστρωμένος διὰ πλακῶν ἐρυθρῶν. Ὁ ναὸς οὗτος κρίνεται ὡς τὸ μεταίχμιον μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βυζαντινοῦ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Ἱεζεκιὴλ τοῦ ἀπὸ Βελανδιάς, Ὁ θεσμός τῶν Συγκέλλων ἐν τῷ Οἴκῳ Πατριαρχείῳ. Ἄθ. 1929—Βιβλιογραφικὸν σημεῖωμα περὶ τῆς πραγματείας τοῦ σεβ. μητροπ. Παρამυθίας καὶ Πάργας Ἀθηνᾶγορα περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Ὁ σεβ. συγγραφεὺς φρονεῖ ὅτι ὁ σεβ. Παρამυθίας «ὑπερεξήρωσε» τοὺς πρωτοσυγκέλλους, «μηδὲ ἠδυνήθη νὰ ἀποδείξῃ ὅτι οὗτοι κατέλαβον θέσιν ἀνωτέραν τῶν ἀρχιερέων, ἠστόχησε δὲ νομίσας ὅτι κατέφθασαν καὶ αὐτὸν τὸν Πατριάρχην». Οὐχ ἥττον ὁμολογεῖ ὅτι «ταῦτα ἐλάχιστα μειώνουσι τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν τῆς μονογραφίας, καὶ εἶναι ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων ὁ ἐλλόγιμος καὶ φιλόπονος συγγραφεὺς, ὅστις μὲ ὅλην τὴν ἐργώδη ποιμαντορικὴν διακονίαν εὐρίσκει χρόνον ἵνα ἀσχολῆται περὶ τὰς προσφιλεῖς του ἱστορικὰς μελέτας».

Τοῦ αὐτοῦ, *Ἡ ἱερά μονὴ Σέλτσου*. Ἀθήναι 1929.—Περιγραφή ἐπισκέψεως τῆς ἐν λόγῳ μονῆς, καταστάσεως ἱστορικῆς ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πολιτοκίας τῶν εἰς αὐτὴν τῷ 1803—1804 καταφυγόντων ὑπὸ τὸν Κίτσον Μπότσαρην Σουλιωτῶν καὶ τοῦ γνωστοῦ ἠρωικοῦ καὶ θανατηφόρου κρημνισμοῦ τῶν σουλιωτισσῶν ἐκ τοῦ ἔξωθι τῆς μονῆς ἀποτόμου βράχου.

Τοῦ αὐτοῦ, *Αἱ δύο φιλοσοφικαὶ γνάμαι τοῦ διδασκάλου Ἀποστόλου Μακράκη*. Ἀθήναι 1929.—Σύντομος ἀνασκόπησις τῶν συζητήσεων τῶν γενομένων μεταξὺ μὲν τοῦ Ἄπ. Μακράκη καὶ τοῦ Κ. Νεστορίδου περὶ τοῦ τρισυνοθέτου τοῦ ἀνθρώπου, μεταξὺ δὲ τοῦ Μακράκη πάλιν καὶ τοῦ Ἰω. Μαρέινου περὶ τοῦ ἀν ἡ ἀνθρωπίνῃ φύσει τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα ὑπέκειτο εἰς τὸν νόμον τῆς προόδου καὶ τελειοποιήσεως καὶ ἐτελειώθη ἐν Ἰερδᾶν τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἁγ. Πνεύματος. Αἱ δύο αὗται δόξαι τοῦ Μακράκη εἶχον, ὡς γνωστόν, προκαλέσει πολὺν σάλον μεταξὺ τῶν τάξεων τῶν τότε κληρικῶν καὶ τῶν θεολογούντων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μαρωνείας ΑΝΘΙΜΟΣ
Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Θεοδόσιος Σπεράντζας
Γραμματείας ἐτησίας συνδρομῆς

Ἔστω Δοτ. 60. Ἐξωτ. Φρ. 60. Ἀμερικῆς Δολ. 3
Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἱερῶν Ναῶν Πρωτευουσῶν
Ἐπισκοπιῶν Δρ. 100 Ναῶν χωρίων Δρ. 60 Ἱερῶν
ἑσωτερικοῦ Δρ. 30. Ἐμβάσματα καὶ ἀποστολαὶ
Διαχειρίσιν Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία».
Μέγερον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμελίον τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ ἢ Δομβοῦς προκηρῦττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς τακτικὴν ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀγρῶν Πόρος καὶ Μαγούλα ἐν τῇ περιφερείᾳ Λεβαδείας τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Κουκούρων Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ ἢ Δομβοῦς συμφώνως μὲ τοὺς ὄρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 372 συγγραφῆς ὄρων ὑποχρέωσες ἢς ἀντίγραφα ἔχουσι κατατεθῆ ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς ἐν Λεβαδείᾳ. Ἡ ἐνοικίασις γενήσεται ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 22 καὶ 29 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρα Κυριακῇ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ ἀντ. Μητροπόλεως καὶ ἐν ὄν ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἀρξαμένη τῇ 10ῃ π. μ. ὥρα καὶ λήξουσα τὴν 12ῃν τῆς μεσημβρίας. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται ποσὸν δραχ. 2500 καὶ 3000. Οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσιν λόγῳ ἐγγυοδοσίας εἰς τὸν ἐνεργόντα τὴν δημοπρασίαν ἀντιπρόσωπον τῆς Μονῆς τὸ 1) ὅ τῆς πρώτης προσφορᾶς ὡς καὶ διπλασίαν κτηματικὴν ἐγγυοδοσίαν ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτο ὡς ἀπαράδεκτος εἶναι πᾶσα δι' ἀναφορᾶς προσφορὰ ἀνευ ἐγγυοδοσίας. Οἱ ὀφειλέται τῆς Μονῆς ἢ διάδικοι αὐτῆς προερχόμενοι ἐξ οἷας δὴποτε αἰτίας δὲν γίνανται δεκτοὶ εἰς τὸν διαγωνισμόν.

Τὸ Ἡγουμελίον Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ διακηρῦττει ὅτι δοθείσης μείζονος προσφορᾶς ἐν τῇ ἐνεργηθείσῃ δημοπρασίᾳ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐν Χαιρωνίᾳ ἀγρῶν τῆς Μονῆς, ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν 15ῃν Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ῃν π. μ. ἐν Δαυλείᾳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαιρωνείας Ἀρμ. Δαλαμάγκα καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, μὲ οὖς ὄρους καὶ ὑποχρεώσεις προεξετέθησαν ἐν τῇ προτέρᾳ ὑπ' ἀριθ. 56 ἐ. ἔ. διακηρῦξει μας.

Τὸ Ἡγουμελίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλήμ διακηρῦττει ὅτι δοθείσης μείζονος προσφορᾶς ἐπαναλαμβάνεται τὴν 15ῃν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1929 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ῃν π. μ. ἐν Δαυλείᾳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἢ δημοπρασίᾳ ἐκποιήσεως 15 μιλιορίων, 15 αἰγῶν καὶ 5 τράγων ἐνώπιον τοῦ Συμφου Χαιρωνείας Ἀρμ. Δαλαμάγκα καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς καὶ ὑπ' οὖς ὄρους καὶ ὑποχρεώσεις προεξετέθησαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 49 ἐ. ἔ. προτέρᾳ διακηρῦξει μας.

Τύποις «Φοῖνικος» Ὀδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι